

SUUPOHJAN RADAN VAIHTOEHTOISTEN KEHITYSKULKUJEN ALUETALOUDELLISET VAIKUTUKSET

Susanna Kujala ja Outi Hakala
Suupohjan radasta vahvistuva kehityskäytävä -webinaari
12.3.2021

RURAL SOLUTIONS FOR SUSTAINABLE FUTURE

SUUPOHJAN RADASTA VAHVISTUVA KEHITYSKÄYTÄVÄ -HANKE

<https://www.helsinki.fi/fi/ruralia-instituutti/suupohjan-radasta-vahvistuva-kehityskaytava>

Toteuttajat

- Etelä-Pohjanmaan rautatieyhdistys
- Helsingin yliopisto Ruralia-instituutti

Rahoitus

- Manner-Suomen maaseudun kehittämisohjelma, EU:n maaseuturahasto

Euroopan maaseudun
kehittämisen maatalousrahasto:
Eurooppa investoi maaseutualueisiin

MAASEUTU 2020

Kesto

- 1.4.2019–31.3.2022

Tavoite

- lisätä Suupohjan (Seinäjoki-Kaskinen) radan tavaraliikennettä
- selvittää henkilöliikenteen käynnistämisen edellytyksiä
- **laatia selvitys radan aluetaloudellisista vaikutuksista**
- + parantaa Suupohjan metsien hyödyntämismahdollisuuksia

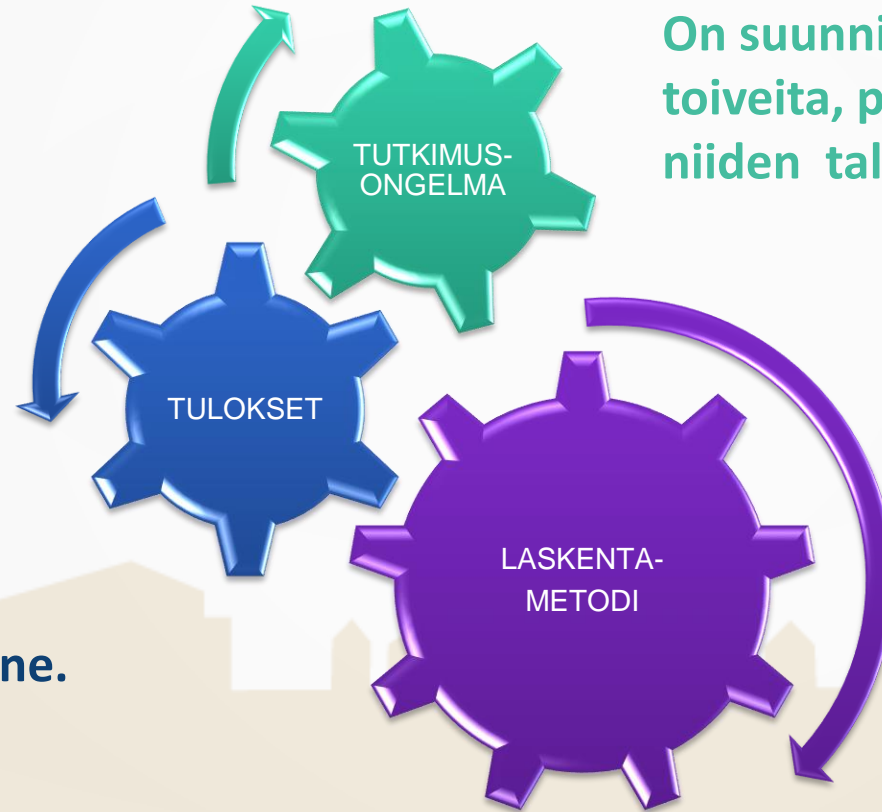

VAIKUTUSARVIOINTIEN METODINA YLEISEN TASAPAINON REGFINDYN-MALLI

Laskelmilla ”kättä pitempää” päätöksenteon tueksi

Arvio muutoksen
kokonais-
vaikuttavuudesta:
Esim. taloudellinen
kasvu, työllisyys,
väestönkehitys ja
tulot sekä kulutus jne.

On suunnitelmia, visioita,
toiveita, pelkoja, mutta mikä on
niiden taloudellinen merkitys?

”Huomioi suorien vaikutusten lisäksi myös
kerrannaisvaikutukset”

”Huomioi vuodot ja virrat alueiden välillä”

”RegFin-malleja on käytetty jo yli 70
sovelluksessa”

RegFinDyn-malli, datat ja
niillä lasketut
skenaariot

ALUETALOUSTARKASTELUJEN SKENAARIOT SUUPOHJAN RADALLE

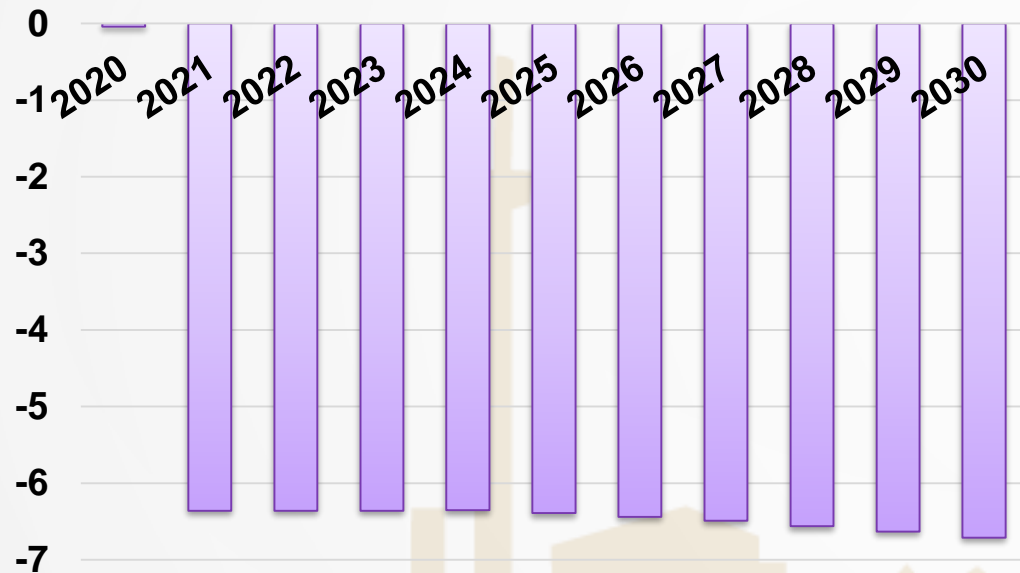
- Aluetaloudellisten vaikutusten arviointi toteutettiin kolmen vaihtoehdoisen tulevaisuuden skenaarion osalta (ajanjaksolle 2020–2030), joita ovat:
  - **SKE1: Rata suljetaan liikenteeltä**
    - Mm. nykyiset ylläpitokustannukset poistuvat, tavarakuljetukset loppuvat, hakkuiden pieneneminen 100 000 m³ verran kannattavuuden laskiessa
  - **SKE2: Radan käyttö lisääntyy realistisen liikennemäärän mukaan**
    - Mm. nykyisen perusylläpidon lisäksi ylläpitokustannuksia 1,1–1,4 M€/v, Teuvan lastauslaituri-investointi, tavaraliikenne kasvaisi noin 2000-luvun alun tasolle, Suupohjan alueella lisähakkuut 200 000 m³
  - **SKE3: Radan käyttö lisääntyy optimistisen ennusteen mukaisesti**
    - Mm. nykyisen perusylläpidon lisäksi ylläpitokustannuksia 1,1–1,4 M€/v, Teuvan lastauslaituri-investointi, tavaraliikenne kasvaisi suunnilleen 2007 vuoden tasolle, Suupohjan alueella lisähakkuut 400 000 m³
- Skenaarioissa tarkastellaan myös vaikutuksia hiilidioksidipäästöihin
- Laskelmissa keskitytään radan varren seutukuntiin (**Sydösterbotten + Suupohja + Seinäjoki = Rata-alue**)

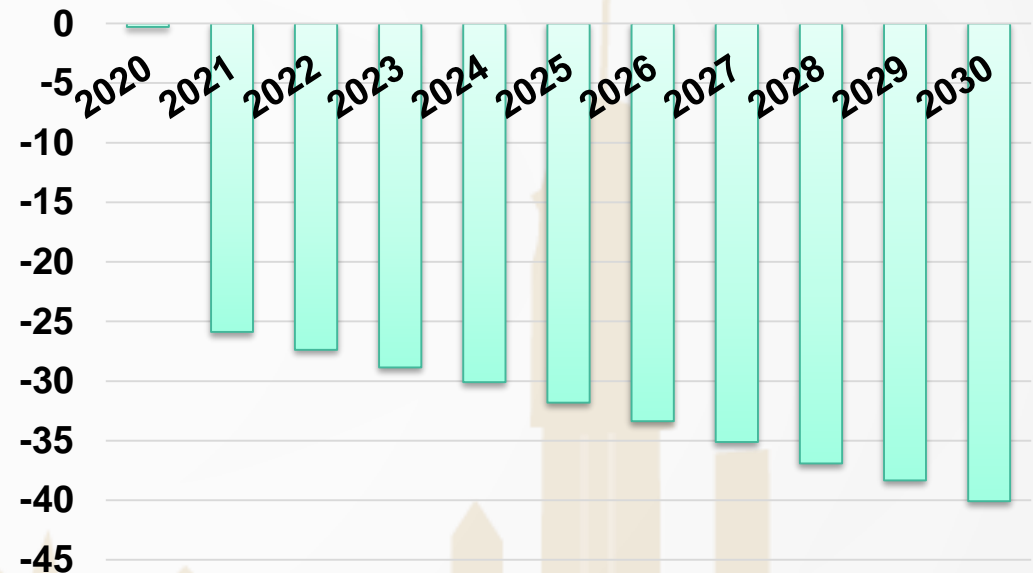
SKE1: RATA SULJETAAN LIIKENTEELTÄ

- VAIKUTUKSET RATA-ALUEELLE

ABKT, milj. €

TYÖLLISYYS, htv

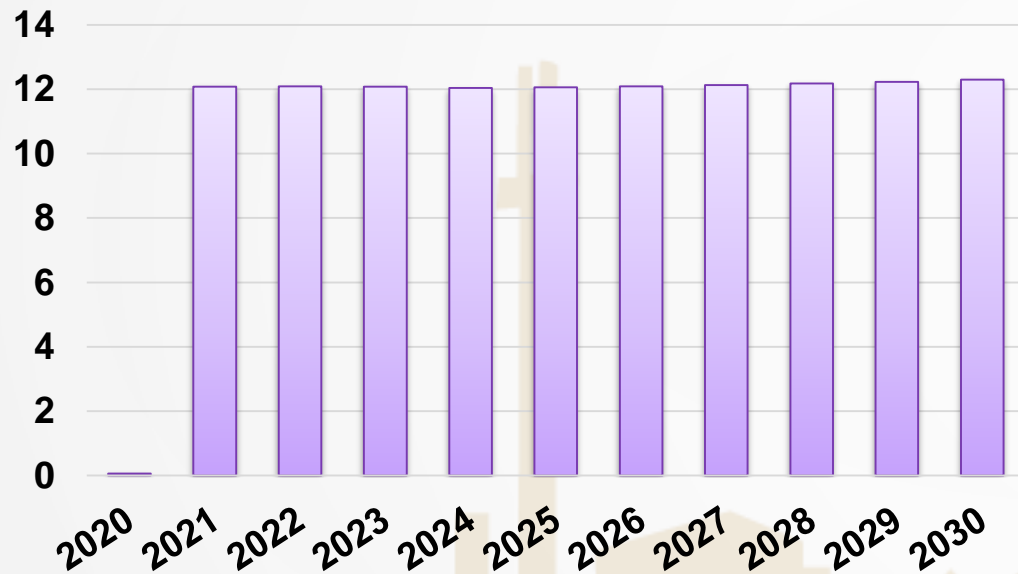
- Rata-alueen talous kärsisi radan sulkemisesta perusuraan nähden, mikä johtuu suurelta osin metsätalouden menetyksistä
- Radan sulkeminen vaikuttaisi negatiivisesti metsätalouden ja kuljetusalan lisäksi muun muassa rakentamiseen, kauppaan sekä puuteollisuuteen

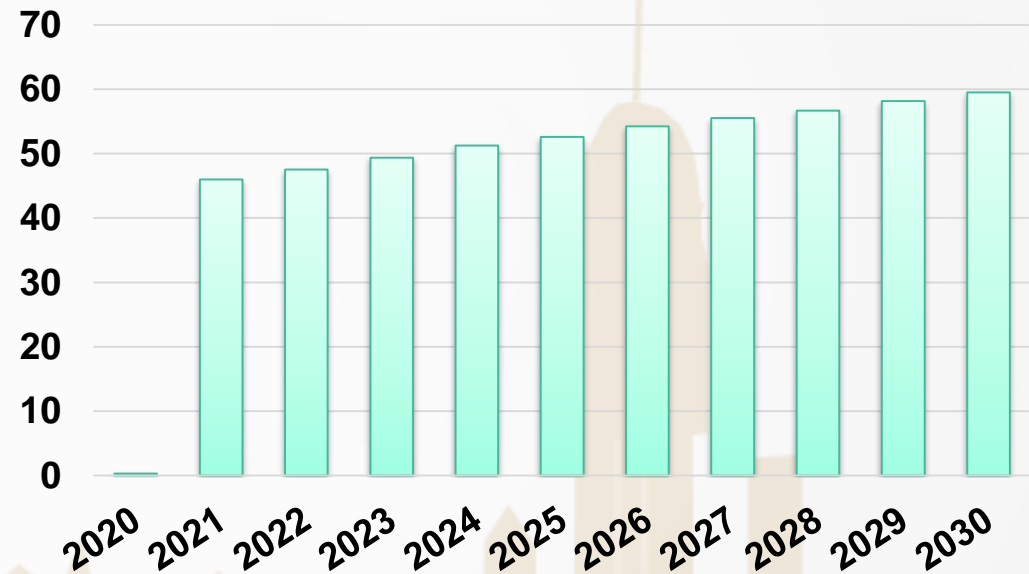
SKE2: REALISTINEN KASVU

- VAIKUTUKSET RATA-ALUEELLE

ABKT, milj. €

TYÖLLISYYS, htv

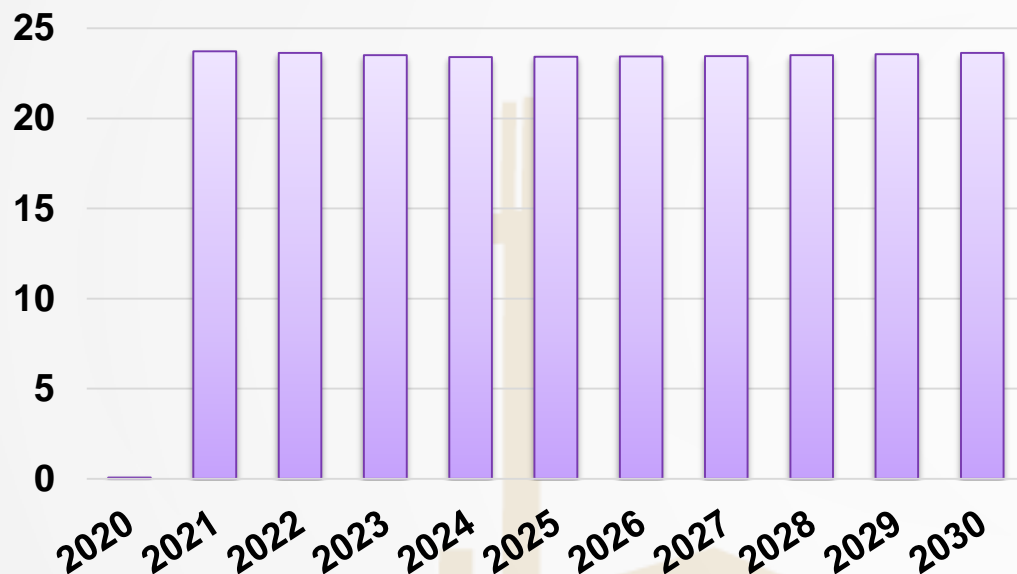
- Alueen talous hyötyisi radan käytön kasvusta vuodessa noin 12 miljoonan euron verran perusuraan nähden
- Samalla kasvu piristäisi myös mm. yksityistä kulutusta sekä vientiä
- Realistinen liikennemäärän kasvu radalla vaikuttaisi positiivisesti työllisyyteen metsätalouden ja kuljetusalan lisäksi muun muassa rakentamisen ja kaupan aloilla

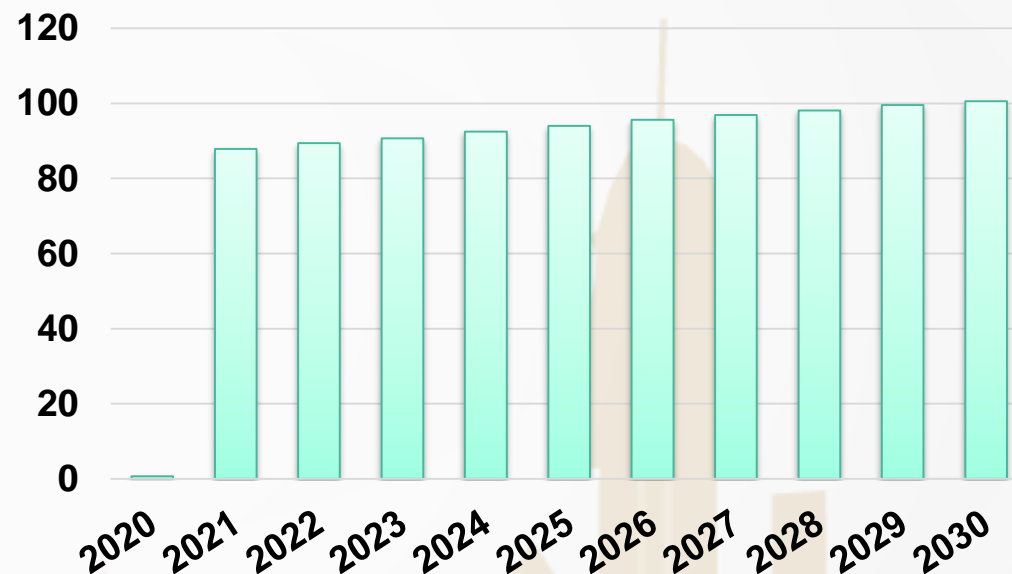
SKE3: OPTIMISTINEN KASVU

- VAIKUTUKSET RATA-ALUEELLE

ABKT, milj. €

TYÖLLISYYS, htv

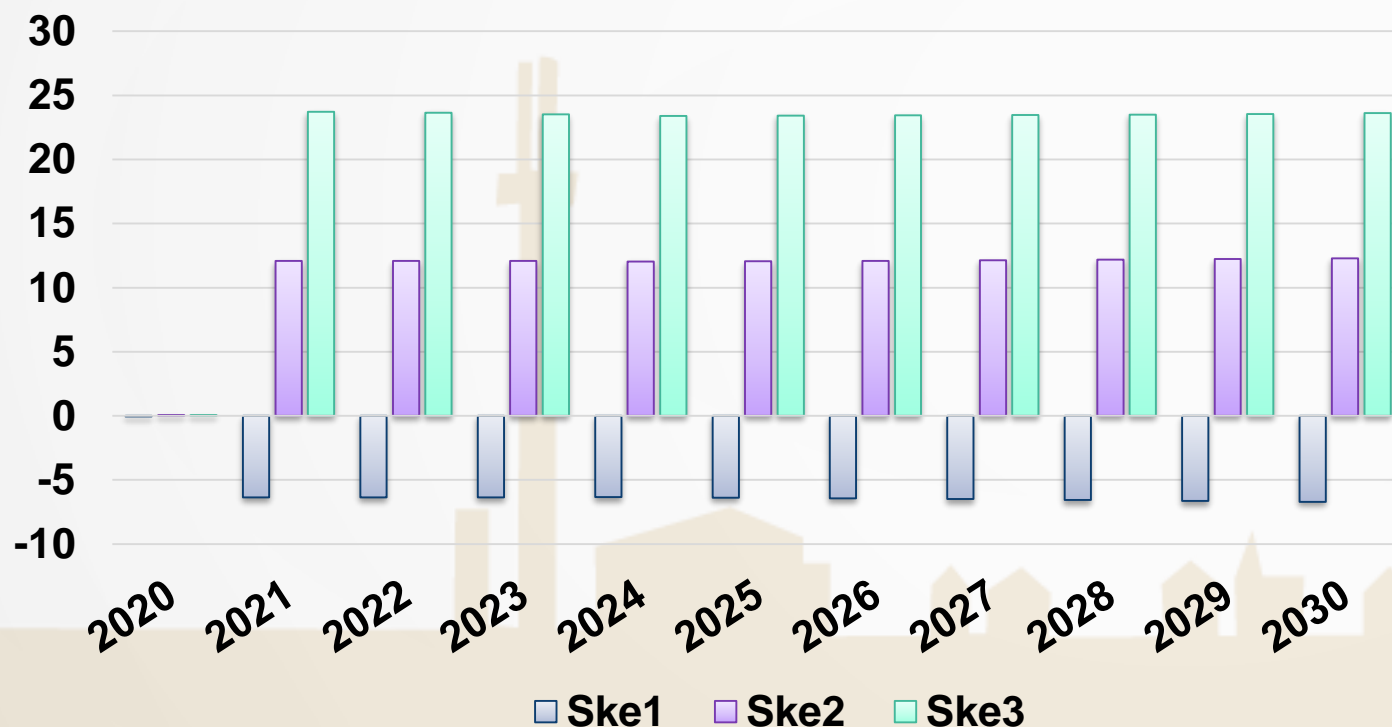
- Alueen talous hyötyisi radan käytön kasvusta yli 20 miljoonan euron verran vuodessa perusuraan nähden
- Liikennemäärän kasvu radalla vaikuttaisi positiivisesti metsätalouden ja kuljetusalan lisäksi muun muassa rakentamiseen ja kauppaan
- Kaikki positiiviset työllisyysvaikutukset eivät kohdistuisi rata-alueelle, vaan vaikutukset näkyisivät laajemminkin

SKENAARIOIDEN VERTAILUA

- ESIMERKKINÄ ALUEELLINEN BKT RATA-ALUEELLA

ABKT, milj. €

Skenaarioiden välillä on suurimmillaan noin 30 miljoonan euron ero talousvaikutuksessa

Täytyy kuitenkin huomioida, että tarkastelussa ei ole voitu ottaa ihan kaikkia tekijöitä huomioon kuten vaikutuksia alueen vetovoimaan, joten skenaarioiden vaikutukset saattavat olla arvioituakin suuremmat

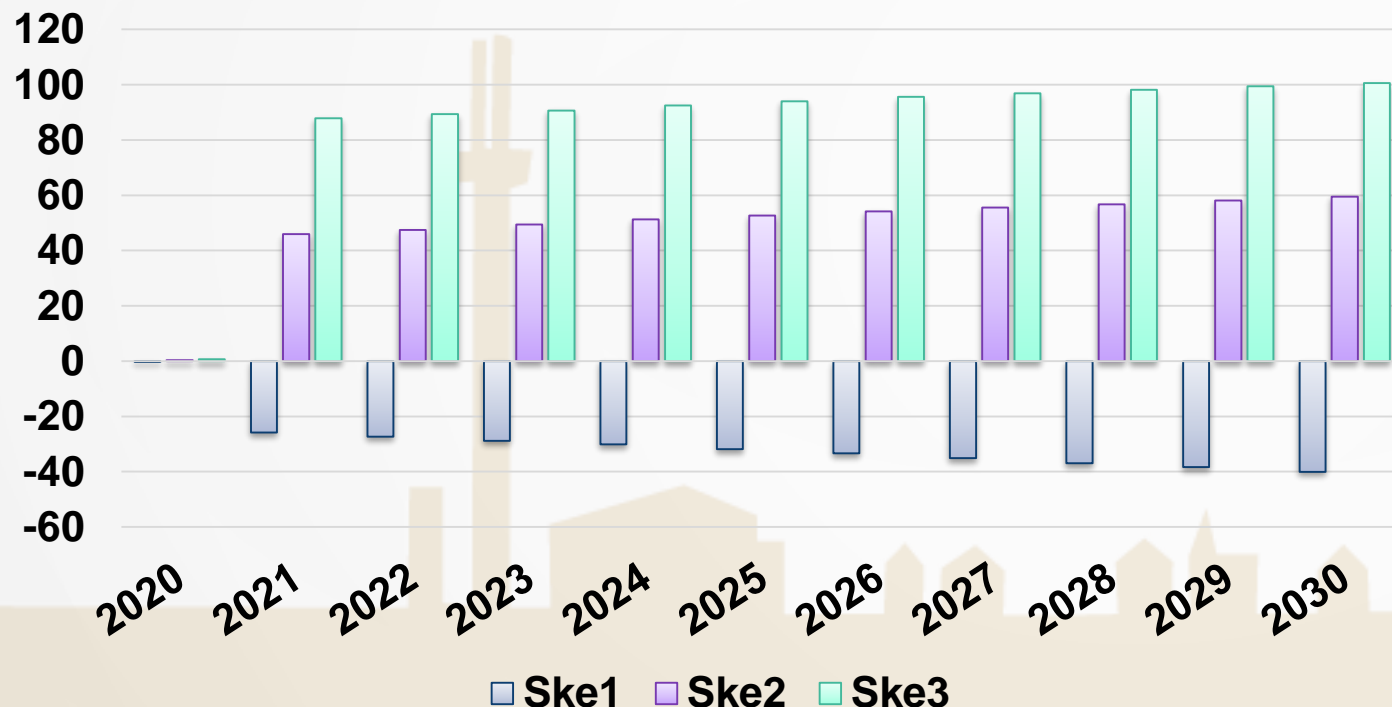

SKENAARIOIDEN VERTAILUA

- ESIMERKKINÄ ALUEELLINEN TYÖLLISYYS RATA-ALUEELLA

TYÖLLISYYS, htv

Skenaarioiden välillä on suurimmillaan noin 140 henkilötyövuoden ero työllisyysvaikutuksessa

Lisäksi positiivisia työllisyysvaikutuksia kohdistuu muuallekin Suomeen

SKENAARIOIDEN VAIKUTUKSET PÄÄSTÖIHIN

Radan tulevaisuuden ratkaisulla on vaikutusta myös hiilidioksidipäästöihin

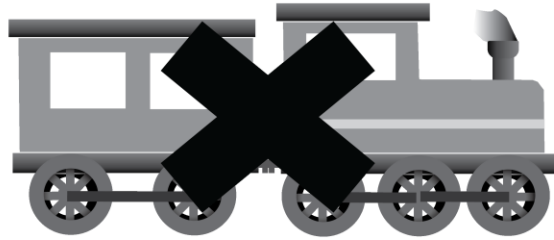
- **Radan sulkemisen seurauksena liikenteen päästöt kasvaisivat**, mutta toisaalta taloudellisen toiminnan vähenemisen seurauksena päästöt laskisivat useammalla muulla toimialalla
  - Vaikutus kokonaispäästöihin jäisi pieneksi
- **Kasvuskenaarioissa liikenteen päästöt vähenisivät** rautatiekuljetusten korvattaessa rekkakuljetuksia
  - Toisaalta skenaarioissa oletetun taloudellisen toiminnan kasvun myötä useilla muilla aloilla päästöt hieman kasvaisivat, joten vaikutukset kokonaispäästöihin jäisivät pieniksi

JOHTOPÄÄTÖKSET ALUETALOUSTARKASTELUSTA

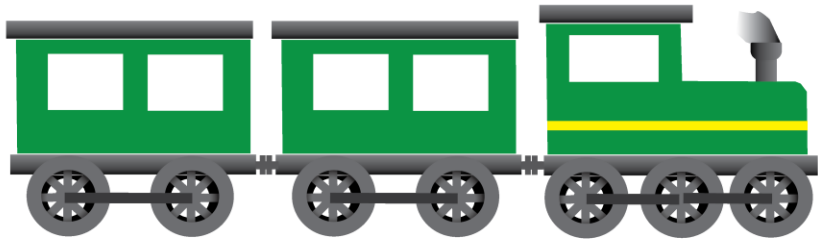
- Radan sulkemisella olisi negatiivinen vaikutus rata-alueen talouteen ja työllisyyteen
  - Vaikka vaikutus olisi perusuraan nähden muutamien miljoonien eurojen verran, olisi se vaihtoehtoihin kasvuskenaarioihin nähden jo selvästi suurempi
- Radan säilyttäminen mahdollistaisi selkeän aluetaloudellisen kasvun rata-alueella
  - Koko maassa talousvaikutukset olisivat samansuuntaiset ja jopa suuremmat kuin rata-alueella
  - Realistinen kasvuskenaario vaikuttaa viimeaikaisen liikennemäärän kehityksen perusteella hyvinkin mahdolliselta tulevaisuuden kehitykseltä
- Henkilöliikenteen toteutuminen radalla mahdollistaisi positiivisten alueellisten talous- ja työllisyysvaikutusten syntymisen, mutta sillä olisi vaikutuksensa myös esimerkiksi alueen saavutettavuuteen, houkuttelevuuteen ja imagoon kuten myös alueen pitovoiman edistämiseen

Suupohjan radan vaihtoehtoiset tulevaisuuden kehityskulut vaikuttavat rataa ympäröivän alueen talouteen ja työllisyyteen sekä muihin tekijöihin

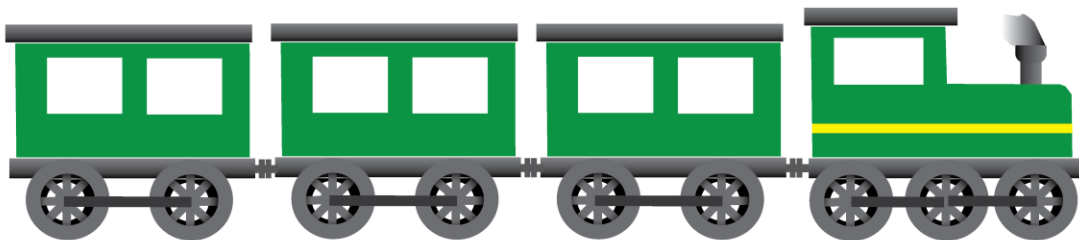
Radan sulkeminen

alue-BKT: - 6 M€
työllisyys: - 40 htv

Realistinen kasvu

alue-BKT: + 12 M€
työllisyys: + 60 htv

Optimistinen kasvu

alue-BKT: + 24 M€
työllisyys: + 100 htv

Muut tekijät

imago *kulutus*
saavutettavuus
turvallisuus
päästöt *houkuttelevuus*
pitovoima *työtulot*
kilpailukyky

Helsingin yliopisto Ruralia-instituutti/Susanna Kujala ja Outi Hakala/Infografiikka Jaana Huhtala/2021

Luvut ilmaisevat vaikutuksen vuoteen 2030 mennessä perusuraan verrattuna.

JOHTOPÄÄTÖKSET

- Raideliikenteen kehittämiseksi – myös Suupohjan radalla – on useita erilaisia perusteita
  - Uusi liikennejärjestelmäsuunnitelma
  - Ilmastopolitiikka
  - Euroopan vihreän kehityksen ohjelma
  - Vaikutukset rataa ympäröivän alueen elinkeinoelämään ja kehitykseen, imagoon, saavutettavuuteen yms.
  - Jne.
- Suupohjan radalla on mahdollisuuksia toimia alueen vahvistuvana kehityskäytävänä, mutta se ei tapahdu itsestään
  - Tarvitaan edelleen kehittämistyötä, panostuksia radan korjaamiseen ja uudenlaisten toimintavaihtoehtojen esille tuomista, jotta Suupohjan radan tarjoamat mahdollisuudet voidaan hyödyntää

KIITOS!

<https://www.helsinki.fi/fi/ruralia-instituutti/aluetaloudelliset-arvioinnit>

susanna.kujala@helsinki.fi

outi.hakala@helsinki.fi

RURAL SOLUTIONS FOR SUSTAINABLE FUTURE